

Piiriveere Liider infoleht

Nr. 2 / 2013

Hea infolehe lugeja!

Nagu aasta alguses ilmunud esimeses infolehes lubatud sai, edastame teile kord kvartalis Piiriveere Liidri tegevusi ja plaane tutvustava infolehe. Saate lugeda kokkuvõtteid toimunud koosolekutest ning ülevaate lõppenud taotlusvoorus heaks kiidetud projektidest, samuti jätkame rubriigiga „Projektitaotleja kogemused“. Kaastöid oma elluviidud projektide tutvustamiseks ootame ka teilt! 2014-2020 eelarveperioodi ning Leader programmi rahastuse kohta tänaseks kahjuks veel selgust ei ole. Loodame, et järgmises infolehes saame selles osas juba täpsemat infot anda ning kutsuda teid kõiki oma panust andma Piiriveere Liidri järgmise perioodi strateegia ette valmistamisse.

Soovin kõigile rõõmsat suve ning edu ja visadust projektide elluviimisel!

Kaidi-Mari Liping
Juhatuse esimees

KOOSOLEKUD, INFOPÄEVAD, KOOLITUSED. MIDA RÄÄGITI, MIDA OTSUSTATI?

19-20. veebruaril toimus Piiriveere Liidri **hindamiskomisjoni ja meetmenõustajate ühine koolitus**. Koolitusest võtsid osa kõik meetmenõustajad ja ligi pooled hindamiskomisjoni liikmetest. Kahepäevase koolituse käigus külastati 12 elluviidavat projekti ja viidi läbi 8 projektitaotluse näidishindamine koos hindamiskomisjoni koosolekuga. Valikusse oli kaasatud igast meetmest 2 eelnevates voorudes esitatud projekti. Koolituse moderaatoriks oli Haimar Sökk, kellel on kogemus nii projektide kirjutamise-koostamise kui ka koolituse läbiviimise alal. Koolituse eesmärgiks oli paremini mõista ja mõtestada hindamiskomisjoni tööd, viia meetmenõustajad ja hindajad nõ „samale lainele“.

Hindamiskomisjon ja meetmenõustajad arutamas

07. märtsil toimus selle aasta kolmas **volinike koosolek**. Arutati Piiriveere valdade tegevustoetuse suurust ja kasutamise põhimõtteid, pooleliolevate projektide monitooringut ja tehti plaane uue strateegiaperioodi ette valmistamiseks. Samuti andis juhatuse esimees ülevaate Piiriveere Liidri 2013.a. taotlusvooru esitatud National Geographic'ü koostööprojekti „Elu kahe maailma piiril“ abikõlbmatutest kulutustest ja nende finantseerimisest. Samal koosolekul määrati juhatuse esimees Kaidi-Mari Liping Piiriveere Liidri esindajaks Põlvamaa Arengukomisjonis.

23. aprillil toimus Värskas käesoleva aasta neljas **volinike koosolek**, kus tähtsaimaks päevakorrapunktiks oli projektitaotluste kinnitamise ja kinnitamata jätmise otsuste tegemine. Lisaks sellele vaadati läbi Piiriveere Liidri majandusaasta aruanne ja audiitori järelauditsus. Samal koosolekul olid volinikud pikaajalise liikmemaksu võlgnevuse tõttu sunnitud ühinguist välja arvama ka ühe Piiriveere Liidri liikme.

Volinike koosolekule järgnes **üldkoosolek**, kus kinnitati volinike heakskiidu saanud majandusaasta aruanne ja audiitori järelauditsus. Juhatuse esimees Kaidi-Mari Liping andis liikmetele ülevaate jaanuaris kinnitatud tegevuskava täitmisest.

07.mai 2013 toimus Rāpinas taotlusvooru järgne **infopäev projektitoetuse saajatele**, kus tegid ettekande PRIA peaspetsialistid Kersti Vill-Sulp ja Aime Ilves. Teemadena käsitleti kõike alates taotluse sisseandmisest PRIAsse kuni lõplike kuludokumentide esitamiseni.

Infopäev toetuse saajatele

PROJEKTIDE RAHASTAMINE

Aprillis tuli kokku Piiriveere Liidri **hindamiskomisjon**, et maha pidada 2008-2013 eelarveperioodi viimase taotlusvooru hindamiskoosolek. Taotlusvoor lõppes 1. märtsil. Projektitaotlusi sai esitada kõikidesse Piiriveere Liidri strateegia rakendamise meetmetesse. Õigeaegselt laekus 63 projektitaotlust, millest hindamisele läks 62. Üks taotlus annulleeriti taotleja poolse avalduse alusel. Kuna rakenduskava meetmete eelarve oli piiratud, said esitatud 62 projektitaotlusest toetuse vähem kui pooled ehk 30 taotlust kogusummas ligi 250 000 eurot. Taotlejate seas oli aktiivseim taaskord kolmas sektor, kust kokku esitati 38 taotlust. Erasektorist laekus 18 taotlust ja kohalikest omavalitsustelt 6, üks taotlus laekus ka seltsingult.

Selle vooru kõrgeima punktiskoori pälvis Rāpina valla ettevõtte Halika Õunatalu OÜ, mis ligi 21 900 eurose toetuse abil soetab mahla tootmisliini ja ehitab vajalikud abiruumid.

Huvitegevuse meetme kaudu toetatakse noorte filmiringi käivitamist Oraval, Rāpina sadama paadisilla rajamist veega seotud huvitegevuse arendamiseks, Hanikase külakeskuse juurde laste mänguväljaku rajamist, võitluskunstide huviringi käivitamist, Rāpina loomemajja inventari soetamist jne.

Miljööväärtuse ja pärimuskultuuri säilitamiseks ja loomise meetmest toetatakse rahvariie ja redisainitud mööbli valmistamise koolitusprogrammi läbiviimist, viitade valmistamist Seto Külavüü tähistamiseks, seto niplispitsi raamatu välja andmist jne.

Ettevõtluse meetmest, kus toetussummad kõige suuremad, jätkus toetust 4 projektile. Lisaks

ülalmainitud Halika Õunatalule toetatakse agroturismi arendamist Nopri talus, OÜ VIP-Mööbli pellet-graanulite tootmisliini soetamist Missos ja Meremäe töökoja kaasajastamist. Koostöö arendamise meetmesse esitati kokku 2 projekti, mis mõlemad said ka toetuse. Üks koostööprojektidest on Piiriveere Liidri enda esitatud Lõuna-Eesti tegevusgruppide ühisprojekt „Elu kahe maailma piiril“, mille raames kerkib suveks Piiriveere Liidri territooriumile kolm suurt National Geographic’u "kollast akent" – Räpinasse, Podmotsasse ja Obinitša. Rahastatakse ka Värskä ja Misso valla koostööprojekti uute elanike piirkonda kutsumiseks. Heatskiidetud projektide nimekirja leiata [siit](#). Hindamiskomisjoni esimees Mart Külvik pidas voozu edukaks: „ Hindamisel oli palju huvitavaid projekte. Kahju on sellest, et mitmed head projektid jäid eelarvevahendite vähesuse tõttu toetamata.“

Hindamiskomisjoni esimees Mart Külvik

Täname kõiki taotlejaid Piiriveere Liidri 2008-2013 arengustrateegia elluviimisesse panustamise eest!

MAALE ELAMA!

13. aprillil toimus Tallinna Tehnikaülikoolis ainulaadne **MAALE ELAMA mess**, kus 26 Lõuna-Eesti kogukonda tutvustas end väärt elupaigana. Ka Piiriveere Liider oli messil väljas, suunates jõudumööda külastajaid Räpina, Värskä ja Misso messibokside suunas. Messil külastas ligi 500 inimest, kellest pooled tulid messile kindla sooviga maale elama asuda ning kolmandik nägid end maal elamas kaugemas tulevikus.

Kaidi-Mari Liping messil Piiriveere

Liidrit esindamas

Tagasiside ning ka üldine meeleolu messi lõppedes näitas, et kogukonnad olid messi ja selle korraldusega väga rahul. Sõltuvalt meeskonna suurusest ja aktiivsusest suheldi 20-200 inimesega ning saadi 3-55 meilikontakti. Külastajad kiitsid tagasisides Lõuna-Eesti inimeste sõbralikkust ning rõõmsameelsust. Veel meeldis külastajatele põnevate ettekannetega seminari osa.

Messil Räpina vallavalitsuse esindajana kohal olnud vallavanem Teet Helm pidas messi kordaläinuks:“ Messil külastanud huviliste arv ületas ootusi. Vastukaja messile on olnud üllatavalt hea“

Värskas vallavanema Raul Kudre sõnul olid esimesed huvilised Värskas piirkonnaga tutvumas juba 2 nädalat peale messi toimumist.

Misso vallavanem Urmas Peegel oli samuti messi õnnestumise osas positiivselt meelestatud: "Oluline on leida see esimene „õige“ pere, kes annaks oma panuse ka kogukonda, küll siis tulevad teised pered."

Missomaa algatuse „Tule maale“ eestvedaja, Nopri taluperemees Tiit Niilo sõnul oli mess esimene pääsuke ja protsess inimeste maale tulemiseks on alanud.

PROJEKTITAOTLEJA KOGEMUSED

Kõik Piiriveere Liidri liikmed ja piirkonnas tegutsevad taotlejad on oodatud meie infolehes tutvustama oma edukaid ja elluviidud projekte. Kui sooviksid oma projekti järgmises infolehes tutvustada, saada oma lugu koos illustreerivate fotodega aadressile piiriveere@piiriveere.ee 31. juuliks.

Käesolevas infolehes oleme palunud oma edukast projektitaotlusest rääkima Taarka Pärimusteatri esindaja Eve Ellermäe.

Taarka Pärimusteater on Piiriveere Liidrisse esitanud 4 toetuse saanud projekti, millest 1 on edukalt lõpetatud, 2 lõpetamisel ja 1 on saanud viimasest taotlusvoorust kinnitamise otsuse. 2011. aastal huvitegevuse meetmesse esitatud projektitaotlus noorte teatrilase õppe läbiviimiseks on lõpusirgel, samuti võib kordaläinuks lugeda 2012. aastal esitatud projektitaotluse, mille abil etendasid kohalikud noored edukalt noorte-etendust "Kuidas müüa setot?".

Palusime Evel vastata mõnele küsimusele seoses projektitaotluse kirjutamisega:

1. Kuidas sündis idee, korraldada Leaderi abil piirkonna noorte teatrilast õpet?

Juba MTÜ Taarka Pärimusteatri asutamisel 2006.a. pandi MTÜ ühe kindla tegevussuunana paika seto noortele teatrilase õpetuse andmine professionaalsete näitlejate-lavastajate käe all. Alates 2007. aastast ongi Taarka Pärimusteatri noortestudio noortega oma teadmisi –kogemusi –oskusi jaganud Tanel Jonas, Ain Mäeots ja Merle Jääger. Tänu Leaderi toele oli aga noortestudio 2011/2012 hooajal võimalik saada teatriõpet ja juhendamist Anne Türrpu käe all. Teatriõppest kasvas välja Setomaa praeguseid probleeme käsitlev lavastus „Kuidas müüa setot?“, mis sai seto kogukonnas elava vastukaja osaliseks. Algne eesmärk oli välja tuua konkreetse sotsiaalse sõnumiga lavastus noortele, ent nii lavastuse lõplik temaatika kui ka hilisem kõlapind osutusid planeeritust palju laiemaks.

Tegemist oli nn rändetendustega; kokku esinesime 10 korda nii Setomaal kui ka Setomaalt väljaspool: Obinitsas, Võõpsus, Mikitamäel, Värskas, Luhamaal, Tartus, Tallinnas, Viljandis ja Võrus.

2. Kuidas kulges projektide kirjutamine, kas ja millist abi vajasite?

Kogemus oli olemas ühe Leader-projektiga, seega oli taotlemis- ja menetlemisprotsess tuttav, ent osalesin infopäeval ning küsisime täpsustavat infot meetmenõustajalt. Üks mõtlemiskohti oli see, et etenduste projekti kõigi vajalike tegevuste kohta ei olnud võimalik hinnapakkumisi saada, nii et osade teenuste osas tuli esitada kalkulatsioon.

3. Millise kogemuse saite projektijuhina ise ja millise kogemuse said kaasatud noored projekti elluviimisest?

Lavastusprojekti elluviimisel tuleb alati arvestada mitmesuguste muudatustega võrreldes planeerituga. Paljuski on ka korralduslik pool sõltuv loomeprotsessist. Eesmärgiks on ju saavutada loomeprotsessis parim tulemus, mida publik saaks nautida, ning korralduslik pool peab seda toetama. Lavastuse väljatoomine on seega kogu korraldusmeeskonnalt suurt pühendumist ning kohanemisvõimet nõudev tegevus. Antud projekti puhul olid trupi liikmed ühtlasi ka korraldusmeeskond. Mina projektijuhina olin vaid üldkoordinaator, täpsemad korralduslikud ülesanded olid trupiliikmete vahel ära jagatud. Seetõttu tegelesid esinejad ka lavastuse reklaamiga, esinemispaikadega kokkulepete sõlmimise, kostüümide-dekoratsioonide-rekvisiitidega ning ka logistika ja tehniliste küsimustega. Juhtus nii, et alati enne iga etendust tuli korraldusliku külje pealt lahendada ka mingi ootamatu suur „pätkel“, mis oli küll igas kohas erinev.

Üks „kõik teevad kõike“ tegevusi oli lavakujunduse ülespanemine-mahavõtmine. Kuna üheks oluliseks lavakujunduselemendiks oli 5 kotitait Piusa liiva, muutus õblukestel noortel naistel liiva kottidesse kühveldamine ja transport väga vilunuks. Vahel muutus aga tehnilise personali lisaroll väsitavaks, sest juba lavastuse näitlejatöödki nõudsid eelnevat suurt keskendumist ning emotsionaalset pingestatust.

Noorte sõnul oligi projekti suurimaks õppetunniks ise-tegemise rõõm, vaev ja vastutus:

Marija: "Hästi positiivne kogemus oli publikuga, saime südamliku vastuvõtu osalisteks kõigis esinemispaigus."

Riin: "Ühel etendusel läksid rekvisiitpäikesepillid vahetult enne etendust grupikallistuse käigus katki. Küsisime siis publikult laenuks prille - hoolimata pilvisest ilmast olidki õnneks ühel naisel prillid kaasas ja ta oli nõus neid meile laenama."

4. Kuivõrd on projekt mõjutanud kohalike noorte arusaama oma kodukohast ja selle olulisusest?

Positiivne kogemus innustab kodukohaga seotud teemadega jätkama ning omakorda enda teadmisi-oskusi edasi andma. Tänapäevaks on noortestuudio noored ise võtnud oma missiooniks Setomaa noortele teatri võimaluste tutvustamise. Noortestuudio liikmed juhendavad draamaõpet Värska Gümnaasiumis ning tegelevad laagrivormis teatriõppega. Käivitunud on noortealgatusprojekt, mille käigus viiakse juba sel suvel läbi seeria kunsti- ja teatriõpitube professionaalide juhendamisel ning 2013/2014 õppeaasta koolivaheaegadel toimuvad taas Leadri toetusel teatrilaagrid Setomaa noortele.

Proovisaalis on küpsemas ka noortestuudio uus lavastusprojekt „Lennuk“, mis käsitleb seto naise elukaart ning tuleb lavale 2013. a. juulis.

Tagasiside noortelt:

"Eks kogu meie punt vaata nüüdsest Setomaal ringi uute silmadega. Varem meie arvates maastikku ilmestanud nõukogude okupatsiooni jäänukid, kuurid, küünid ja laudad kannavad endas nüüd uut kvaliteeti: nad on potentsiaalsed esinemispaigad!"

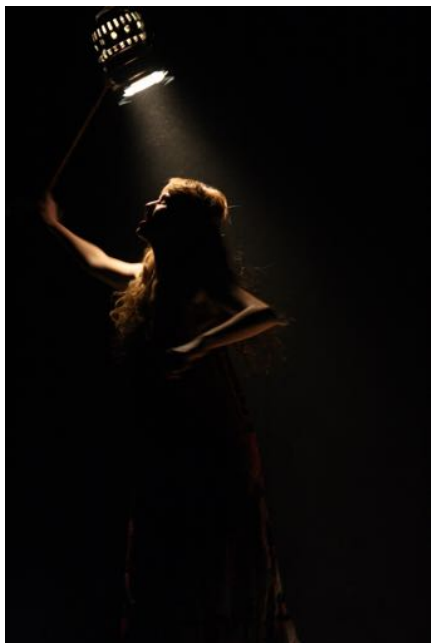
"Peale esietendust seisis publik lihtsalt ligi 2 tundi Obinitsas seltsimaja õuel ning arutas, mis see siis oli, mida ta parasjagu näinud oli. Võimas kogemus!"

"Väga tore kogemus oli mängida niivõrd erinevates kohtades - vallamaja saal, puukuur, NO99 teatri saal. Esmakordselt käisime ka Setomaalt väljas mängimas!"

Hea oli tunda end mujal - näiteks Viljandis - esinedes osana suuremast tervikust. Probleemid ja ohud, mis puudutavad meid, puudutavad enamal või vähemal määral kõiki rahvaid."

"Väga võimsad emotsioonid endal (ei saanud öid magada..) ning tagasiside järgi ka publikul :)"

"Nagu välja tuli, tõime vaatajate ette teema, mis ühel või teisel moel puudutas paljusid, ka meid ennast. Oli hea teha asja, millesse ise uskusime ja mis midagi kogukonnale andis, mis pani inimesi mõtlema. Saavutasime omavahel väga hea sünergia."

Hetki etendusest "Kuidas müüa setot?"

Sügisel tutvustab ka ETV saatesari "Ilus maa" Taarka Pärimusteatri tegemisi. Edu noortele ja nende juhendajatele!

MUUDATUSED PIIRIVEERE LIIDER BÜROOS

Täname Riina Nõukast Piiriveere Liidri töösse panustamise eest ning soovime edu uuel tööpostil! Juuni keskpaigast asub projektiassistendi ametikohal tööle Rita Raud.

KALENDER

- 17.-18. mai õppereis Pärnu Lahe Partnerluskogu piirkonda (Romantiline Rannatee)
- 11.-13. juuni Rahvusvaheline Leader konverents - LINC 2013 Soomes, lisalms. Piiriveere Liidrit esindab konverentsil volinike koosoleku esimees Teet Helm
- 18. juuni volinike koosolek Missos
- 20.-21. juuni koostööprojekti „Elu kahe maailma piiril“ raames nn kollaste akende avamisüritus Tartus ning ringreis Piiriveere Liider piirkonda.
- 19.-21. september õppereis Hiidlaste Koostöökogu piirkonda

Jälgige sündmusi meie kodulehe kalendrist [siin!](#)

